

ת"פ 28310/08/18 - מדינת ישראל נגד שושנה עוזיאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 28310-08-18 מדינת ישראל נ' עוזיאל

המאשימה

הנאשמת

בפני כב' השופט אילן סלע
מדינת ישראל
באמצעות משטרת ישראל - יחידת תביעות ירושלים
ע"י עו"ד יהונתן יודיץ
נגד
שושנה עוזיאל
ע"י ב"כ עו"ד ורד בירגר

פסק דין

ביום 24.12.20 זיכיתי את הנאשמת מעבירת תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שיוחסה לה בכתב האישום. כמו כן, הוריתי על ביטול האישום בעבירה של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם לפי סעיף 287(ב) לאותו חוק שיוחסה לה בכתב האישום, בשל הגנה מן הצדק.

להלן נימוקי פסק הדין.

כתב האישום ותשובת הנאשמת

1. לפי הנטען בכתב האישום, ביום 16.10.17 בסמוך לשעה 23:30, הגיעה הנאשמת לבית המתלוננת, רות, ברח' השומר הסמוך לרח' מרגולין בירושלים, ויצרה עמה קשר, בניגוד לצו בית משפט שניתן במסגרת הליך ה"ט 17-05-39484 - שניתן ביום 18.05.17 והוארך ב-180 ימים ביום 22.05.17 (להלן: "הצו"). הצו, אסר על הנאשמת, בין היתר, להטריד את המתלוננת, להימצא במרחק של פחות מ-50 מטרים מדירת מגוריה, מרכבה, או ממקום אחר שהמתלוננת או ילדיה נוהגים להימצא בו בקביעות.

2. הנאשמת, כך נטען, הגיעה לביתה של המתלוננת, צרחה וצעקה, וכשהמתלוננת פתחה את דלת ביתה, תקפה אותה הנאשמת בציפורניה, ועזבה את המקום בהליכה מהירה. המתלוננת דלקה בעקבות הנאשמת, ואחזה אותה בידה עד להגעת המשטרה. בשלב זה, הנאשמת דחפה את המתלוננת, שבה ושרטה אותה באמצעות ציפורניה וגרמה לה שריטות ושפשופים ביד.

הנאשמת כפרה במיוחס לה.

המסכת הראייתית

3. המאשימה הצטיידה עם עדות המתלוננת, עם עדותו של משה, שהיה נשוי לנאשמת בעבר, והיה בן זוגה של המתלוננת בעת האירוע, ועם עדות השוטר שחקר את המתלוננת. כמו כן הוגשו הודעת הנאשמת (ת/1), דו"ח המעצר שלה (ת/5), ודו"ח העיכוב של המתלוננת (ת/6).
4. המתלוננת סיפרה בעדותה, כי הנאשמת הטרידה אותה, את ילדיה ונכדיה, באמצעות הטלפון, ולאחר מכן אף החלה להגיע לביתה. גם לאחר שבית המשפט נתן את הצו שהורה לנאשמת לחדול ממעשים אלו, היא המשיכה להגיע לביתה והפיצה פתקים שכללו קללות כנגדה. כל זאת עשתה, לטענתה, בשל הקשר שלה עם משה, בן זוגה של הנאשמת בעבר.
5. באשר לאירוע המתואר בכתב האישום, ציינה המתלוננת, כי הנאשמת הגיעה לביתה, צעקה וקיללה, עד שכל שכניה יצאו מדירותיהם לראות את המתרחש. המתלוננת ציינה, כי בחלוף הזמן מהאירוע - כשלוש שנים - היא לא זוכרת היטב את שארע, אך סיפרה כי לאחר שהיא פתחה את הדלת לנאשמת, היא התנפלה עליה עם ציפורניה, קיללה וצעקה. לדבריה, מאחר ובפעמים קודמות הנאשמת הייתה באה "עושה בלגאן" ונמלטת, היא החליטה בפעם הזו לעשות מעשה ולתפוס בנאשמת עד הגעת המשטרה. כשאחזה בה, הנאשמת השתוללה ובעטה בה. כתוצאה מכך, נגרמו לה שריטות ביד וברגל (ת/2).
6. משה טען בעדותו, כי אינו זוכר את האירוע כלל, גם לא לאחר שקרא את הודעתו. לדבריו, בכל התקופה שהיה בן זוגה של המתלוננת, שניהם, שתו כמויות גדולות של אלכוהול, שני בקבוקי וודקה ביום, כשלא עבר יום אחד שהם לא שתו ביחד. לדבריו, גם במועד האירוע הוא היה שיכור, ובכלל זה גם כשהגיע לתחנת המשטרה. כלשונו, הוא היה "מסטול מת", והמתלוננת אף היא הייתה שיכורה ו"מסטולית". לדבריו, חוקר המשטרה עשה עוול, כשחקר אותם בהיותם במצב כזה. בנסיבות אלו נתבקש להגיש את הודעתו של משה במשטרה לפי סעיף 10א' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. ואולם, משלא נתמלאו התנאים הקבועים בסעיף זה, ומתן האמרה לא הוכח, שכן משה לא זכר שאמר את הדברים, וגובה ההודעה לא התייצב למתן עדות, ההודעה אינה משמשת כראייה.
7. מנגד, הנאשמת סיפרה כי באותו לילה הייתה בכותל המערבי, ומשם הגיעה לאזור ביתה של המתלוננת על מנת ללון בביתה של אישה בשם רחל, בתה של שכנתה בבית שמש, המתגוררת במקום. היא לא הגיעה לקרבת בית המתלוננת כי אם הייתה "רחוק רחוק" ממנו. בשלב זה, המתלוננת, בתה דניאלה ומשה, רצו לעברה ותקפו אותה. דניאלה חנקה אותה, המתלוננת הפליאה בה "מכות רצח" והם גררו אותה לכיוון ביתה של המתלוננת. שם אחזו בה, עד הגעת המשטרה, כשבזמן ההמתנה הם המשיכו להכותה.
8. כשנשאלה אם ידעה על קיומו של הצו האוסר על התקרבותה למקום, השיבה תחילה כי לא היה צו. לאחר מכן השיבה, כי אינה זוכרת בדיוק. בחקירה הנגדית כבר אישרה כי ידעה שאסור לה להתקרב לבית המתלוננת, אך מיד שבה ואמרה כי לא הכירה את הצו.

9. מטעם הנאשמת הוגשו הודעת המתלוננת (נ/3) ודו"ח הפעולה של השוטרים שהוזעקו למקום ועצרו את הנאשמת (נ/4).

דין

10. נדמה, כי לא יכולה להיות מחלוקת של ממש, שהנאשמת אכן נכחה בסמיכות לביתה של המתלוננת במועד האירוע. הסבריה לנוכחותה במקום משוללי כל היגיון. לשיטתה של הנאשמת, היא הייתה בכותל המערבי, מרחק קילומטרים רבים מביתה של המתלוננת, ובמקום לשוב לביתה, היא החליטה ללכת לביתה של בת של שכנה שלה, שאפילו בשם משפחתה לא ידעה לנקוט, ואפילו את כתובתה המדויקת לא ידעה לומר. כל שידעה לומר היה כי היא מתגוררת ליד תחנת הדלק השומר. רק בהמשך נקבה בכתובת רח' השומר 3. היא התכוונה להגיע אל ביתה של אותה אישה בהפתעה גמורה בחצות הלילה, מבלי לעדכנה מראש. במקרה גמור, המקום שבחרה ללון בו באותו לילה, כאמור מבלי להצביע על המיקום המדויק, סמוך עד למאוד לביתה של המתלוננת. ובמקרה גמור, בדיוק כשהגיעה לשם בשעת לילה מאוחרת, הזדמנו לקראתה המתלוננת, בן זוגה ובתה. לפי גרסתה, הם זיהו אותה מרחוק, מרחק של למעלה מ-50 מטרים ורצו לקראתה. מדובר באפשרות שאפילו כדי ספק סביר אינה עולה. ברור אפוא, כי הנאשמת הגיעה לביתה של המתלוננת, על מנת להטריד את המתלוננת, כאותם מעשים בגינם הוצא כנגדה הצו.

11. נוכח האמור, גם יש לדחות את הטענה כי לא הוכח שהנאשמת לא חרגה ממגבלת 50 המטרים מבית המתלוננת שנאסר עליה לבוא בתחומם. המתלוננת הסבירה בדיוק היכן ממוקם ביתה, בעיקול הרחוב בו משתנה שם הרחוב ממרגולין להשומר. אין מדובר ברחוב ארוך, וכאמור, האפשרות כי הנאשמת פגשה את המתלוננת, בן זוגה ובתה בשעת לילה מאוחרת זו שלא ליד ביתם, במקום מרוחק, שמחוץ לשדה הראייה של בית המתלוננת, משולל יסוד.

12. גם יש לשלול את הטענה כי לא הוכח שהנאשמת ידעה על קיומו של הצו. אכן, הצו ניתן שלא בנוכחות הנאשמת ועל המשטרה הוטל למוסרה לה. בנסיבות אלו מן הראוי היה שהמאשימה תצטייד עם הראייה הטובה ביותר לעניין זה, אישור המסירה או דו"ח הפעולה המתעד את המסירה. ואולם, גם מבלי שהוצגה ראייה על המסירה, מעדותה של הנאשמת בבית המשפט, כמו גם מדבריה בחקירתה במשטרה (ת/1), היא ידעה גם ידעה על קיומו של הצו. היא אמנם טענה כי ידעה רק שאסור לה להתקרב לביתה של המתלוננת, אך מקור ידיעה זו לא הוברר על ידה. המקור לאיסור זה הוא הצו, ומכאן כי היא ידעה על קיומו ועל האמור בו לכל פרטיו. כך או כך, היא ידעה על האיסור להתקרב למתלוננת, והפרה אותו.

13. הוכח אפוא, כי התובעת הפרה את צו בית המשפט, אך זאת רק בעובדת היותה נוכחת במקום שנאסר עליה לשהות בו. הפרות נוספות לא הוכחו. מכאן שהיה מקום להרשיעה בעבירה של הפרת צו בית משפט. ברם, כאמור בפתיחה, אני סבור שלעניין עבירה זו עומדת לנאשמת הגנה מן הצדק, כפי שיפורט להלן. ואולם קודם לכן אדון בשאלה האם אכן הנאשמת תקפה את המתלוננת.

14. לאחר שמיעת העדויות, אני סבור, כי אין במכלול הראיות להוכיח ברמה הנדרשת בהליך פלילי, כי אירוע התקיפה התרחש. הנאשמת אכן הגיעה עד סמוך לביתה של המתלוננת, כאמור. היא ככל הנראה גם צעקה וביקשה

להטריד את המתלוננת ובני ביתה, כפי שעשתה עובר למתן הצו. ואולם, ספק גדול בעיני אם האירוע המתואר בכתב האישום, שהתרחש כביכול בדלת ביתה של המתלוננת, אכן התרחש. למצער, הסבירות שאירוע זה - הנתמך בגרסת המתלוננת - התרחש, אינה גבוהה מהסבירות שצעקותיה של הנאשמת מחוץ לבית המתלוננת, הביאו את המתלוננת, ושמה גם מי מבני ביתה, לרדוף אחר הנאשמת ולהכותה, כגרסת הנאשמת.

15. ראשית, האפשרות כי המתלוננת תפחת את דלת ביתה לנאשמת, ביודעה את מטרת בואה, ונוכח ההטרדות הרבות שלה בעבר כלפיה, לפי טענתה שלה, כשהיא שומעת את המתלוננת צורחת ומקללת, כך לדברי המתלוננת עצמה, היא קטנה ביותר, אם בכלל. המתלוננת עצמה לא ידעה להסביר את פשר מעשיה בפתיחת דלת ביתה למתלוננת, שבאה - כך לפי דברי המתלוננת עצמה - "לעשות בלגאן". גם הטענה כי הנאשמת ברחה והמתלוננת רדפה אחריה, אינה הגיונית, כאשר הטענה היא שהנאשמת באה מרחוק במיוחד כדי להטריד את המתלוננת, כפי שהיא עשתה לא פעם בעבר, ומה לה כי תברח. האפשרות כי נוכח צעקותיה וקללותיה של הנאשמת מחוץ לבית המתלוננת, דבר שגרם לכל השכנים באזור לצאת מבתיהם בשעת לילה מאוחרת, בחרה המתלוננת לשים סוף להתנהלות זו, והיא יצאה אל הנאשמת ותקפה אותה, אינה סבירה פחות במכלול הראיות.

16. שנית, עדותה של המתלוננת לא נתמכה בראייה כלשהי, והיא עומדת בגפה אל מול עדות הנאשמת. אדרבה, עד התביעה, משה, בן זוגה של המתלוננת במועד האירוע - ושב"כ המאשימה עתר בסיכומיו לתת אמון בגרסתו, העיד בבית המשפט, כי הוא והמתלוננת היו שותים לשכרה בכל יום. גם ביום האירוע הם שתו לשוכרה. הוא עצמו היה שתוי וככל הנראה גם המתלוננת. בנסיבות אלו, וודאי שלא ניתן להעדיף את גרסת המתלוננת על פני גרסת הנאשמת, וודאי לא מעבר לספק סביר.

17. ומעל הכול. את גרסתה של המתלוננת ניתן היה לתמוך בעדויות רבות. ראשית, המתלוננת טענה כי כל השכנים יצאו מבתיהם לשמע צעקותיה של הנאשמת. ואולם קולו של מי מהם לא נשמע בבית המשפט, ואף לא קודם לכן במשטרה. איש מהם לא זומן למסור גרסה על אירועי הלילה. שנית, משה מסר במפורש בעדותו במשטרה, כי שתי בנותיה הבגירות של המתלוננת, היו עדות לאירוע התקיפה. גם הן לא זומנו למסור גרסה. המשטרה הסתפקה בעניין זה בגרסת המתלוננת, ושמה גם בגרסת משה, חרף העובדה כי הם בעלי אינטרס ברור בעניין, בפרט אל מול גרסת הנאשמת, למעשה תלונתה, כי הם אלו שתקפו אותה.

18. מושכלותיסודה, כימטרתהשלחקירההנעשיתעלידירשותחוקרת,האמונהעל חקירת מעשיעבירה, היאמציאתראיותלחשיפתהאמת. ביןאםאמתזועשויהלהוביללזיכוי של החשוד, וביןאםהיאעשויהלהוביללהרשעתו (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(2) 466, 472 (1981); ע"פ 2286/14 גייבדנוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנוב, 23.11.15)). המשטרה, היא זו שמחובתה וביכולתה לפעוללאיסוף ראיותלאישושהחשד בדבר ביצוע העבירה אולהפרכתו. במקרה זה, המשטרה לא מילאה את חובתה לאיסוף ראיות לצורך בירור הטענות - במקרה זה של שני הצדדים - בדבר ביצוע עבירה. היא גבתה גרסאות סותרות מהמתלוננת ובן זוגה ומנהאשמת, ולא עשתה דבר לבחינת ראיות אובייקטיביות, למרות שאלו היו, כאמור, למכביר, תחת ידה.

19. אכן, לא בכל מקרה יביא קיומושלמחדלחקירה, כשלעצמו, לזיכוינאשם. ברם, במקרה זה, אין ספק כי לא נעשו

פעולות מהותיות ופשוטות שהיו תחת ידה של המשטרה, ושלוחיו נעשותהיכולותלקדם אתהחקירהולהציגאתהתמונההמלאה. במקרה זה, גם בשים לב לאופיו של הסכסוך, ולשותפים באירוע, מדובר במחדל חמור, יש בו לקפח אתהגנתהנאשמת באופן המקשהעלילהלתמודדעםחומררהראיותנגדהאולהוכיח אתגרסתהשלה. ברי, כי נסיבות החקירהחייבו במקרה זהגביית עדות מהעדים היותר אובייקטיבים שנכחו באירוע, ושמותיהם היו ידועים למשטרה, והיאלא עשתה זאת. גם לאניתן הסבר מניחאתהדעתלמחדל זה, הגם שהעדויות היו ממש תחת ידה. משכך, יש להניח אתההנחההעובדתיתהטובה ביותר לנאשמת, היינו, שאילו נגבו העדויות, הן היו מלמדות על חפותה (ראו: ת"פ (מחוזי-ים) 2029/06 מדינת ישראל נ' ראובנס (פורסםבנבו, 19.03.07); ע"פ 5656/11 שולמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.08.12); יעקבקדמי, על הראיות, מהדורת תשס"ד, חלק שלישי, עמ' 1589)).

20. יתרה מזאת. במקרה זה, אין מדובר אך במחדל חקירה, כי אם באפלייתה לרעה של הנאשמת. זימונה של הבת הגדולה של המתלוננת לחקירה נדרשה לא רק כדי לעמוד על חקר האמת, בכל הנוגע לנטען כלפי הנאשמת. זימונה נדרש לצורך חקירתה באזהרה על התקיפה הקשה שנטענה כנגדה על ידי הנאשמת בחקירתה. הנאשמת טענה בתוקף, כבר אז, בדומה לטענותיה בבית המשפט, כי הותקפה באופן קשה על ידי המתלוננת, בתה הגדולה ובן זוגה דאז. לדבריה, הבת הגדולה חנקה אותה, כשהמתלוננת מפלה בה את מכותיה. על אף זאת, המשטרה לא זימנה את הבת לחקירה. גם משה לא נחקר באזהרה על אף תלונתה וגרסתה של הנאשמת.

21. בטענה כי השוטרים לא הבחינו בסימנים כלשהם על גופה של הנאשמת אין די. השוטר שעצר את הנאשמת, הסתכל על הנאשמת ברחוב בשעת לילה מאוחרת. אין תיעוד על בדיקה משמעותית על גופה של הנאשמת וגם לא נטען לכך. מדובר בהסתכלות שטחית, שאין בה כדי לשלול את טענות הנאשמת, בוודאי שלא להביא לכך שלא תבוצע כל חקירה בעניין זה, ואף לא תגבה גרסה ממי שחשודה באלימות זו. גם העובדה כי השוטר שחקר את הנאשמת לא הבחין באלימות שכזו אין בה כדי להצדיק מחדל זה, בפרט שהטענה הייתה למשיכת שערותיה ולמכות יבשות שקיבלה במקומות מוצנעים בגופה, ולא נערכה בדיקה מתחת לבגדיה (הודעתה, ת/1, בשורה 57). ב"כ המאשימה הפנה לכך, שעל גופה של המתלוננת נמצאו סימני שריטה. ברם, הפצע, או שמא מספר פצעים או שריטות, שבצילום המתלוננת (ת/2) אינו מסייע להכריע בין הגרסאות הקוטביות של שני הצדדים, שכן אין מחלוקת כי היה מגע פיסי אלים בין שני הצדדים, כאשר רק נסיבותיו שנויות במחלוקת.

22. התנהלות הרשות החוקרת מלמדת כי כבר מתחילת האירוע היא הכריעה לעצמה בשאלה מה בדיוק ארע באותו לילה, כשהיא מעדיפה ללא חקירה את גרסת המתלוננת על פני זו של הנאשמת. הדבר בא לידי ביטוי בויתור על זימונה של עדת הראייה, הודיה, שצוינה בדו"ח הפעולה של השוטר אחיה גלטה (נ/4) למתן עדות. מדובר בעדת ראייה שראתה את האירוע. היא אמנם אמרה לשוטר כי לא הבחינה בתקיפה, אך ברי כי אמירה זו אין בה די. שכן, דבריה שלה עצמה לשוטר, כי הבחינה באישה שתופסת את הנאשמת בכוח, מלמדים על מעשה המהווה תקיפה לפי הדין, ככל שלא הייתה לו הצדקה. בהמשך, הדבר בא לידי ביטוי בחוסר פעילות כלשהו לגביית עדות מהשכנים הרבים, שלטענת המתלוננת היו עדים לאירוע, ובעיקר - מאי זימון של בנות המתלוננת למסירת גרסה, על אף הטענה כי הן נכחו באירוע עצמו וחזו בו בעיניו, וחרף העובדה שהנאשמת טענה לאלימות קשה של אחת מהן כלפיה.

23. הפעלת סמכות אכיפת החוק כנגד הנאשמת מחד, ואי קיום חקירה כלשהי ביחס להפרת החוק על ידי

המתלוננת, באותו אירוע בדיוק, מאידך, ללא הצדקה, הגם שלא הוכח כי הדבר נעשה לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר, עולה כדי אכיפה בדרנית (ראו: בג"ץ 6396/96 זקין נ' ראש עיריית באר שבע, פ"ד נג(3) 298, 305 (1999)). עיקרון השוויון הוא עקרון יסודי "מנשמת אפו של המשטר החוקתי של כולנו" (בג"ץ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג(1) 698, 693 (1969)), ועל כלל הרשויות לשמור על עקרון זה. הדבר נכון בקל וחומר, שעה שמדובר בהחלטה על הגשת כתב אישום, שיש בה כדי להשפיע על זכויותיו החוקתיות של האדם, שמו הטוב, חירותו, קניינו ועוד (בג"ץ 88/10 שוורץ נ' היועץ המשפטי לממשלה (פורסם בנבו, 12.07.10)). בית המשפט חזר לא פעם על הנזקים הגלומים באכיפה בלתי שוויונית. כך נאמר כי: "אין לך גורם הרסני יותר לחברה מאשר תחושת בניה ובנותיה כי נוהגים בהם איפה ואיפה. תחושת חוסר השוויון היא מהקשה שבתחושות" (בג"ץ 953/87 פורז נ' ראש עיריית תל-אביב יפו, פ"ד מב(2) 332, 309 (1988)).

24. מחדליה של המשטרה במקרה זה, שלא חקרה כלל את טענותיה של הנאשמת, לא זימנה לחקירה עדים פוטנציאליים ואף לא זימנה לחקירה את מה שלטענת הנאשמת חנקה אותה ותקפה אותה בצורה קשה, אינם מהווים רק "מחדל חקירה" שיש בו כדי לזכות את הנאשמת מעבירת התקיפה, שכאמור, בכל מקרה לא ניתן להעדיף את גרסת המתלוננת בעניין זה; אלא שהם באים בגדרה של "אכיפה בדרנית" קשה, באופן המצדיק את ביטול כתב האישום כנגד הנאשמת. אכן, אין להקל ראש בנוכחות הנאשמת בסמוך לבית המתלוננת בניגוד לצו בית המשפט. ברם, מצב דברים זה, בו הנאשמת נחקרת ועומדת לדין בגין מעשה של תקיפה והפרת צו של בית משפט, כשמנגד טענותיה על אלימות קשה מאוד שהופנתה כלפיה כלל לא נחקרו, והמשטרה התעלמה לחלוטין מדבריה, מעלה תחושה חריפה של חוסר צדק, עד שקיום ההליך הפלילי כנגדה פוגע פגיעה קשה בתחושת הצדק וההגינות, באופן שלא ניתן לרפא את הפגם שנתגלה באמצעי מתון ומידתי יותר מאשר ביטול כתב האישום בשל הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (ראו: ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט(6) 776 (2005)), ע"פ 5124/08 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.07.11); ע"פ 5672/05 טגר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.10.07).

על כן, וכאמור בפתיחה אני מזכה את הנאשמת מעבירת התקיפה שיוחסה לו, משביצעה לא הוכחה מעבר לספק סביר, ואני מבטל את האישום בעבירה של הפרת צו בית משפט שיוחסה לה, בשל הגנה מן הצדק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב טבת תשפ"א, 27 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.